

Datum
2014-03-14Dnr/Beteckning
TSG 2014-28Ert datum
2013-12-20Er beteckning
N2013/5588/ENT

Kopia:
elisabeth.kristensson@regeringskansliet.se

Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagen, SOU 2013:80

Sammanfattning

Transportstyrelsen är fortsatt positiv till arbetet med att underlätta uppgiftslämnandet för företagen, men avstyrker utredningens förslag om ett helt centraliserat system.

Med utgångspunkt i det arbete som bedrivs nationellt – inom ramen för E-delegationen – anser Transportstyrelsen att det vore mer lämpligt att utgå från den befintliga strukturen om *digital samverkan* för att uppnå regeringens mål om ett förenklat uppgiftslämnande. Transportstyrelsen kan därmed inte se att det behöver inrättas en ny myndighet ("Företagsdatamyndigheten").

Transportstyrelsen anser vidare att det saknas utförligt resonemang i ett antal centrala frågor som är kopplade till den nya e-tjänsten ("en servicetjänst"). Det gäller bl a vilka nyttoeffekterna är för företagen att det skapas en portal och vem som bär ansvaret om tjänsten slutar att fungera. Slutligen saknar Transportstyrelsen en samlad beräkning av samtliga kostnader som kommer att uppstå för myndigheterna.

Transportstyrelsens synpunkter

9.1 En samordningsorganisation och en Företagsdatamyndighet

Utredningen förslår att det inrättas en ny myndighet som genom samråd och tillsyn ska bidra till att underlätta företagens uppgiftslämnande. Den nya myndigheten ska också ansvara för det s.k. uppgiftskravsregistret och servicetjänsten (sid 121 samt avsnitt 12, sid 173-176).

Transportstyrelsen kan inte se att det behöver inrättas en särskild myndighet för att uppnå det målet. Ett förenklat uppgiftslämnande för företagen kan istället uppnås genom en *digital samverkan*¹. Genom en digital samverkan möjliggörs informationsdelning och informationsutbyte redan idag då olika verksamheter och tekniker knyts samman till digitalt samverkande tjänster.

En sådan modell innebär att tjänstebeskrivningar om tjänsternas syfte, funktion och gränssnitt tas fram och förvaltas vilket medför tydliga ansvars- och organisationsgränser mellan de olika aktörer som deltar. Transportstyrelsen deltar aktivt redan i en sådan samverkan och är där begreppsägare till ”fordon och förare”. Informationsägaransvaret blir med ett sådant system tydligare för de som deltar och målsättningen att ”en uppgift endast ska behövas lämnas en gång” uppnås eftersom modellen särskilt utgår från det förhållandet. En annan fördel med det här systemet är att anpassningar av myndigheters olika e-tjänster inte behöver genomföras då bakomliggande verksamhets- och it-system blir irrelevanta för sådan samverkan. En ytterligare fördel är att det inte blir så komplext och kostnadskrävande att utveckla, förvalta och driva den tekniska infrastrukturen.

9.2 Ett register över uppgiftskrav

Av utredningen framgår det att registret över uppgiftskrav är ett nödvändigt verktyg för att kunna minska och förenkla företagens uppgiftslämnande. Registret ska innehålla referensinformation om samtliga uppgiftskrav som riktar sig mot företagen (sid 122) och är det register som myndigheter – med stöd av Företagsdatamyndigheten – ska vara skyldiga att föra.

Transportstyrelsen kan också se att det finns ett behov för myndigheter att ha en federativ samverkan sinsemellan för att få kontroll på

^{1 1} E-delegationens vägledning för digital samverkan (2013-11-15).

uppgiftskrav som riktar sig till myndigheter. Utifrån det som Transportstyrelsen fört fram ovan om digital samverkan är styrelsen tveksam till att det föreslagna uppgiftskravsregistret är den lämpligaste lösningen.

9.3 En Servicetjänst

För att skapa ”en väg in” föreslås att det skapas en ny e-tjänst som erbjuder en samlad ingång för företagen. Ingången slussar företaget vidare till relevant myndighets e-tjänst där ärendet i fråga hanteras (sid 122).

Transportstyrelsens anser att det inte tydligt framgår i utredningen vilket behov och nytta som företagen faktiskt har av en samlad ingång. Enligt Transportstyrelsens bedömning är problemet inte att företagen måste vända sig till flera olika myndigheter utan problemet är att de ska lämna samma uppgifter flera gånger och att uppgifterna inte återanvänds i större utsträckning mellan myndigheterna. En ytterligare svårighet som Transportstyrelsen ser är att det finns begränsningar i föreslagen servicetjänst. Företag kan t ex behöva hitta andra uppgifter (”tilläggsuppgifter”) som är kopplat till sitt ärende. Företagen kan i viss omfattning vara hjälpta att bli slussade till aktuell myndighets webbsida, men dessa är utformade på så olika sätt vilket medför att det ändå kan vara svårt för företagen att hitta information som söks.

Transportstyrelsen saknar också en tydlig redogörelse för hur t ex myndigheternas stöd och service gentemot företagen är tänkt att fungera i den nya e-tjänsten. I och med att det är en centraliserad lösning som föreslås hade det varit önskvärt att särskilt belysa ansvarsfördelningen mellan den nya myndigheten och de övriga myndigheterna. Det framgår inte heller vem som bär ansvaret om den gemensamma portalen slutar att fungera samt vilken myndighet som är informationsansvarig och vem som ska upprätthålla kundtjänst och teknisk support etc.

Vidare ser Transportstyrelsen en begränsning för företagen med föreslagen servicetjänst då den uteslutande handlar om företagens uppgiftslämnande till statliga myndigheter. Utredningen berör inte frågeställningen om hur företagens uppgiftslämnande ska ske till kommuner.

13.4 Kostnader för myndigheterna

Den föreslagna tekniska infrastrukturen ställer höga krav på att myndigheter ska anpassa sina system till servicetjänsten och en kostnadsberäkning görs av IT-infrastruktur och informationshantering (sid 187-188).

Transportstyrelsen saknar en översiktlig redogörelse för samtliga kostnader som kommer att uppstå för myndigheter. Sådana kostnader är exempelvis de som är förknippade med företagens frågor som rör servicetjänsten.

Detta ärende har beslutats av stabschefen Jacob Gramenius.

I den slutliga handläggningen deltog direktören Anders Larsson, tf chef GD-stabsenhet Per Ångmo, enhetscheferna Lars Carlsson och Akmal Sarwar, verksamhetsutvecklaren Thomas Eriksson, verksamhetsarkitekten Torbjörn Ekholm, it-arkitekten Johan Apelgren, verksamhetsjuristen Daniel Granqvist, utredarna Mauri Kemppi och Louise Hagström, den senare föredragande.

Jacob Gramenius